

Scenariusz lekcji o wolontariacie

W RAMACH PROGRAMU: „Włącz Szkołę!”

TEMAT: Wolontariat - czy to dla mnie?

OPRACOWANIE: Marta Drabińska

CZAS TRWANIA: 45 minut

POZIOM NAUCZANIA: IV-VIII klasa szkoły podstawowej, szkoła ponadpodstawowa

CEL OGÓLNY:

- Odkrycie możliwości, jakie daje wolontariat

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Uczeń definiuje, do jakiego tematu zaangażowania społecznego jest mu najbliższym i dlaczego.
- Uczeń umie znaleźć organizację społeczną, która działa lokalnie lub on-line w ważnym dla niego temacie.

Związek z podstawą programową:

HIT

III.1 (wymagania ogólne) [Uczeń] interesuje się życiem zbiorowym oraz wyraża gotowość do osobistego podejmowania zadań społecznych i zaangażowania obywatelskiego w duchu patriotyzmu jako mądrej miłości ojczyzny ukształtowanej w tradycji Rzeczypospolitej;

VI.10 (wymagania szczegółowe) [Uczeń] wyjaśnia pojęcie organizacji pozarządowej, omawia rolę i wskazuje przykłady organizacji pozarządowych (NGO) we współczesnej Polsce;

WOS Szkoła Podstawowa

II.2 (wymagania ogólne) [Uczeń] planuje dalszą edukację, uwzględniając swe umiejętności i zainteresowania;

IX.3 (wymagania szczegółowe) [Uczeń] przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;

WOS Szkoła Ponadpodstawowa

III.1 (wymagania ogólne) [Uczeń] interesuje się życiem zbiorowym, wyraża gotowość do osobistego podejmowania zadań społecznych i zaangażowania obywatelskiego w duchu patriotyzmu jako mądrej miłości ojczyzny ukształtowanej w tradycji Rzeczypospolitej;

VI.2 (wymagania szczegółowe) [Uczeń] podaje współczesne przykłady funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce;

Środki dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć: kartki z wypisanymi hasłami do targowiska zaangażowania, telefony z dostępem do internetu (przynajmniej po jednym na parę).

ZAŁĄCZNIKI DO SCENARIUSZA:

- Załącznik 1 - lista inspiracji: gdzie szukać wolontariatu dla osób niepełnoletnich?

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Rozpoczęcie zajęć

 5 min

Przedstaw klasie temat i cele zajęć.

Ćwiczenie 1 – Burza pomysłów

 10 min

Lekcję rozpocznij od burzy pomysłów. Dlaczego ludzie angażują się bezpłatnie w różnego rodzaju działania społeczne (np. pomoc charytatywną, organizację wydarzeń artystycznych czy sportowych, działania na rzecz środowiska)?

Przykładowe odpowiedzi: dzięki temu rozwijają się, poznają nowych ludzi i razem osiągają coś, na czym im zależy. Zapytaj uczniów czy znają osoby zaangażowane społecznie lub o nich słyszeli. Niech podzielą się przykładami.

Jeśli nie słyszeli o takich osobach, możesz podpowiedzieć - kogoś spośród osób znanych z działalności społecznej w całej Polsce albo z waszej lokalnej społeczności.

Ćwiczenie 2 – Targowisko zaangażowania

 15 min

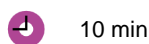
Przygotuj 6 kartek z tematami zaangażowania społecznego, które są bliskie młodym ludziom - np. zajęcia sportowe, turnieje gier online, media społecznościowe, działania na rzecz zwierząt, działania artystyczne, lokalna historia, zdrowy styl życia, korepetycje koleżeńskie, zdrowie psychiczne. Hasła na kartkach możesz dostosować do zainteresowań klasy. Przeczytaj je na głos i rozłóż w różnych miejscach klasy - po jednej kartce w każdym rogu sali oraz 2 na środku, po prawej i lewej stronie. Zachęć uczniów i uczennice, by stanęli przy tym temacie, który jest im bliski i w który najbardziej chcieliby się

zaangażować. Możesz także położyć jedną białą kartkę - jokera, przy której mogą stanąć osoby, które chciałyby się zaangażować w inny niż napisane na kartkach temat.

Niech uczniowie porozmawiają w grupach osób stojących przy danym temacie o tym, dlaczego właśnie ten wybrały. Jeśli jakieś grupy są duże - podziel je na 3-4 osobowe.

Zaproś chętne osoby do podzielenia się refleksją lub/i zaprezentowania swoich pomysłów na działanie wokół tematu (jeśli takie im się pojawiły podczas rozmowy) lub opowiedzeniu o tym, co już robili w tym temacie.

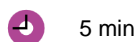
Ćwiczenie 3 – Poszukiwanie wolontariatu dla siebie

10 min

Powiedz, że istnieją organizacje, które wraz z młodymi ludźmi działają w tych tematach. Można się zaangażować w takie zadania na dłużej, albo tylko na jedną akcję - żeby sprawdzić czy to komuś odpowiada. Poproś uczniów, by w grupach poszukali organizacji, w której osoby w ich wieku mogłyby działać w temacie, który wybrali. Ta organizacja może działać lokalnie, w ich okolicy (takie organizacje można znaleźć przez wyszukiwarkę na stronie spis.ngo.pl) lub ogólnopolsko (może oferuje wolontariat on-line, tzw. e-wolontariat?).

Podsumowanie

5 min

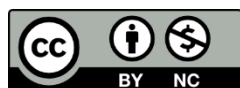
Zaproś chętne osoby do podzielenia się tym, co udało im się znaleźć. Zachęć do kontynuowania poszukiwań po zajęciach. Podkreśl, że nawet jeśli dana organizacja nie ma na swojej stronie propozycji działań dla młodzieży - zawsze warto napisać do nich wiadomość (np. email lub poprzez media społecznościowe) i spytać o możliwość zaangażowania się lub poradę dla młodej osoby, która chce działać w danym obszarze. Możesz podać lub przesłać przydatne linki (poniżej).

Zaznacz, że osoby niepełnoletnie potrzebują zgody rodziców na wolontariat.

Więcej materiałów na stronie internetowej programu: www.angazuj.ceo.org.pl

Scenariusz powstał w ramach projektu „Włącz Szkołę” realizowanego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w ramach obszaru „Angażuj obywatelsko” w partnerstwie z Fundacją Pole Dialogu. Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

***

Autorka: Marta Drabińska
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
tel. 22 622 00 89 www.ceo.org.pl
Warszawa 2020

Załącznik nr 1 – lista inspiracji: gdzie szukać wolontariatu dla osób niepełnoletnich?

- Centrum Wolontariatu (jeśli działa w Twojej miejscowości)
- Imprezy sportowe (biegi, mecze, zawody różnego rodzaju...) lub kulturalne (festiwale filmowe, teatralne, muzyczne...) - sprawdź co się dzieje w Twojej okolicy - może potrzebują wsparcia?
- Zwolnieni z teorii <https://zwolnienizteorii.pl/>
- Mary i Max - od 14 lat <https://wolontariatkolezenski.pl/>
- Fundacja Polska na rowerze <https://polskanarowerze.pl/zostan-ambasadorem/>
- Amnesty Interational - szkolne grupy <https://amnesty.org.pl/co-robimy/edukacja/skolne-grupy/>, <https://maraton.amnesty.org.pl/pytania-i-odpowiedzi>
- Ogłoszenia wolontariatu na portalu NGO <https://ogloszenia.ngo.pl/wolontariat/oferuje>
- Szlachetna Paczka - od 16 lat <https://www.szlachetnapaczka.pl/superw/wolontariat-w-paczce/>
- Młodzieżowy Strajk Klimatyczny <http://www.msk.earth/>
- Koła Gospodyń Wiejskich
- Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (sprawdź przy Ochotniczej Straży Pożarnej w twojej okolicy)
- Kluby sportowe w okolicy
- Portale lokalne o wolontariacie, np. Warszawa <https://ochotnicy.waw.pl/ofertywolontariatu>
- Caritas Diecezji.... (warto sprawdzić w swojej diecezji lub parafii)
- Archiwum Społeczne - możesz sprawdzić, czy działa w Twojej okolicy
- Greenpeace - od 16 lat <https://dzialaj.greenpeace.pl/dolacz>
- Stowarzyszenie Nigdy Więcej - Wykopmy Rasizm ze Stadionów <https://www.nigdywiecej.org/o-nas/nasze-inicjatywy/wykopmy-rasizm-ze-stadionow>
- Foodsharing (warto sprawdzić lokalnie - czy działa w twojej okolicy)